

**REPUBLIKA HRVATSKA
PRAVOBRANITELJICA
ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA**

Ev. broj: PRS 05-02/23-30

Ur. broj: 34-23-04

Zagreb, 27. srpnja 2023.

Centar za građanske inicijative Poreč
Nataša Vajagić, programska koordinatorica
Putem elektroničke pošte: natasa@cgiporec.hr

**Predmet: Članak o lažnoj prijavi za silovanje „Člana poznate albanske obitelji
lažno prijavila za silovanje: „Nakon toga su mi prijтели: Nećeš dočekati
32 rođendan“
-odgovor stranci, daje se**

Poštovana,

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić zaprimila je Vašu pritužbu nastavno na novinski članak objavljen dana 2. svibnja 2023. godine na elektroničkim publikacijama Jutarnji.hr (autorice Hajdi Karakaš Jakubin) te preuzet na SlobodnaDalmacija.hr (SD vijesti): „Člana poznate albanske obitelji lažno prijavila za silovanje: „Nakon toga su mi prijтели: Nećeš dočekati 32 rođendan“. Članci navode detaljan opis tijeka događaja u svezi sa (lažnom) prijavom za silovanje koju je podnijela ženska osoba protiv albanskog državljanina u Poreču. U istima se tako navode detalji prijavljenog kaznenog djela, kao i daljnjeg postupka pred nadležnim tijelima – policijom i sudom, koji su u konačnici rezultirali, prema člancima, kaznenom prijavom, a potom i optužnicom navedenoj ženskoj osobi za lažno prijavljivanje kaznenog djela, uz izdani kazneni nalog prema kojem joj je izrečena uvjetna osuda, sve uz poentiranje autora/ice tekstova o neisplativnosti laganja, „pogotovo kad se s tim potezom lažno prijavi set kaznenih djela“.

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, kao neovisno tijelo za suzbijanje diskriminacije u području ravnopravnosti spolova, prati provedbu Zakona o ravnopravnosti spolova (NN 82/08, 69/17) i drugih propisa koji se tiču ravnopravnosti spolova te razmatra slučajeve kršenja načela ravnopravnosti spolova (čl. 22.). U obavljanju poslova iz svoga djelokruga Pravobraniteljica je ovlaštena upozoravati, predlagati i davati preporuke (čl. 23.st.1. Zakona o ravnopravnosti spolova).

Pravobraniteljica je nastavno na zaprimljenu pritužbu pokrenula ispitni postupak i uvidom u predmetne članak, dostupne na poveznicama: <https://www.jutarnji.hr/vijesti/crna-kronika/clana-poznate-albanske-obitelji-lazno-prijavila-za-silovanje-nakon-toga-su-mi-prijetili-neces-docekati->

[32-rodendan-15331748](#) i <https://slobodnadalmacija.hr/vijesti/crna-kronika/poznatog-albanca-u-porecu-lazno-prijavila-za-silovanje-nakon-toga-su-mi-prijetili-neces-docekati-32-rodendan-1286256>, ustanovila prisutnost spornih elemenata, o čemu se očituje u nastavku. Prije svega, članci

sadrže, uz evidentni odmak od nepristranog izvještavanja autora/ice članka, razvidan u tvrdnji: „Laganje se ne isplati, pogotovo kad se s tim potezom lažno prijavi set kaznenih djela“, brojne informacije koje, bez obzira na lažnu ili ne prijavu kaznenog djela, potencijalno mogu dovesti do otkrivanja identiteta i dovođenja u opasnost uključenih osoba.

Također, detaljni opis tijeka događaja direktno dovodi do dodatne viktimizacije i obilježavanja uključenih osoba, bilo osobe koja je lažno prijavila silovanje, bilo muške osobe lažno prijavljene za njegovo počinjenje. Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova stoga smatra da navođenje svih okolnosti prijave i daljnjeg tijeka događaja u predmetnom slučaju, a iz kojeg se mogu otkriti identiteti uključenih osoba (čak se u članku spominje i osobno ime ženske osobe uključene u događaj), pri čemu ne postoji javni interes koji bi opravdao njihovo iznošenje, nema drugu svrhu osim senzacionalizma u medijskom izvještavanju. Pravobraniteljica je stoga, nastavno na navedeno, ukazala na Kodeks časti hrvatskih novinara koji u točki 14. navodi da „*novinar treba štiti čovjekovu intimu od senzacionalističkog i svakog drugog neopravdanog otkrivanja u javnosti. Obvezan je poštovati svačije pravo na privatnost*“, a u točki 15. da se „*posebna pozornost, obazrivost i odgovornost zahtijeva pri izvještavanju o samoubojstvima, nesrećama, osobnim tragedijama, bolestima, smrtnim slučajevima i nasilnim djelima. Novinar treba izbjegavati intervjuiranje i prikazivanje osoba koje su izravno ili neizravno pogođene tim događajima, osim kada je riječ o iznimnom javnom interesu. U tom je slučaju novinar dužan voditi računa o časti, ugledu i dostojanstvu osoba o kojima izvještava*“.

Slijedom navedenog, Pravobraniteljica je **upozorila** da mediji imaju društvenu odgovornost koja je prepoznata u nacionalnim i međunarodnim zakonima i propisima koji reguliraju njihovu obvezu promicanja vrijednosti ravnopravnosti spolova. Pritom je osobito važno voditi računa o tome na koji način se obrađuju ovakve teme: na što se stavlja naglasak, što je u fokusu, koji se izrazi koriste, kao i uključuju li se spolni i rodni stereotipi. Sve su to elementi izvještavanja koje u velikoj mjeri utječu na percepciju javnosti o akterima događaja i samom slučaju stoga je izuzetno važno izvještavati o ovakvim slučajevima na senzibilizirani način i bez senzacionalizma.

Pravobraniteljica je ujedno **preporučila** da se uredništvo i redakcija navedenih internetskih portala detaljno upoznaju sa smjernicama za senzibilizirano izvještavanje medija o nasilju prema ženama i nasilju u obitelji te femicidu, kako izvještavanje vezano uz navedene teme ne bi dovodilo do kršenja ravnopravnosti spolova i daljnje viktimizacije žrtava, odnosno u konkretnom slučaju, uključenih osoba. Medijski kodeks dostupan je na poveznici: http://vawa.prs.hr/storage/uploads/publikacije/MEDIJSKI-KODEKS-vodic-za-profesionalno-i-senzibilizirano-izvjestavanje-o-nasilju-prema-zenama-i-femicidu_PRS_VAWA-800a.pdf.

Ujedno je zatražila da se, sukladno čl. 23. st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova, Pravobraniteljicu u zakonskom roku od 30 dana od dana primitka obavijesti o mjerama i radnjama poduzetim u skladu s upućenom upozorenjem i preporukom.

S poštovanjem,

Dostaviti:

- naslovu
- arhi

Preobraženska 4/1
10 000 Zagreb
Hrvatska

tel: ++385 (0)1 48 48 100
++385 (0)1 48 28 033

fax: ++385 (0)1 48 44 600
e-mail: ravnopravnost@prs.hr
www.prs.hr

